

OBSAH

ÚVODNÍ POZNÁMKA	10
Německý jazyk, spisovná řeč a nářečí	11
Pomůcky ke studiu němčiny	12
VÝSLOVNOST A PRAVOPIS	15
Německá výslovnost	16
Hlavní rozdíly mezi českou a německou výslovností	16
Přízvuk	17
Počátek a konec slabik a slov; ráz a spodoba	19
Výslovnost samohlásek	21
K výslovnosti souhlásek	24
Německé písmo, německá abeceda	27
Hlavní rozdíly mezi českým a německým pravopisem	28
Označování délky a krátkosti samohlásek	29
Pravopis přehlásek a dvojhásek	30
K pravopisu souhlásek	30
K pravopisu a výslovnosti cizích slov	31
Psaní velkých a malých písmen	32
Psaní slov zvlášť a dohromady	34
Dělení slov	36
Spojovník	36
Psaní názvů ulic a náměstí	37
Odsuvník	37
Rozdělovací znaménka	38
TVAROSLOVÍ	41
Slovní druhy	42
PODSTATNÁ JMÉNA	42
Člen u podstatných jmen	43
Člen určitý	44
Člen neurčitý	45
Člen nulový	46
Člen u jmen látkových a abstrakt	49
Člen u jmen vlastních, osobních a místních	50
Rod podstatných jmen	53
Číslo podstatných jmen	56

Skloňování podstatných jmen	59
Skloňování podstatných jmen v čísle jednotném	59
Skloňování podstatných jmen v čísle množném	61
Příslušnost podstatných jmen k různým typům tvoření množného čísla	62
a) podstatných jmen rodu mužského	62
b) podstatných jmen rodu ženského	63
c) podstatných jmen rodu středního	64
Podstatná jména s množným číslem na -s	65
Dřívější dělení skloňování podstatných jmen	65
Přehled zastoupení jednotlivých typů tvoření množného čísla	66
Skloňování podstatných jmen cizího původu	67
Skloňování jmen vlastních	69
PŘÍDAVNÁ JMÉNA	71
Skloňování přídavných jmen	72
Typy skloňování přídavných jmen	72
Zvláštnosti a kolísání při skloňování přídavných jmen	75
Neskloňované tvary přídavných jmen v přívlastku	76
Skloňování zpodstatnělých přídavných jmen (a přičestí)	76
Zpodstatnělé názvy jazyků a barev	77
Stupňování přídavných jmen	78
K užívání 2. a 3. stupně přídavných jmen	79
ZÁJMENA	82
Zájmena osobní	82
Zájmena přívlastňovací	84
Zájmena ukazovací	86
Zájmena tázací	88
Zájmena vztažná	89
Zájmena neurčitá	90
ČÍSLOVKY	92
Číslovky určité	92
Číslovky základní, jejich skloňování a užívání	92
Označení číslic	95
Číslovky řadové	96
Číslovky druhové, násobné, opakovací, pořadové, podílné	97
Zlomky	98

Číslovky neurčité	99
SLOVESO	100
Rozdělení sloves podle významu a podle časování	100
Předponová a složená slovesa	102
SLOVESNÉ TVARY	106
Neurčité tvary slovesné	106
Infinitiv	106
Přítomný příčestí a příčestí přítomné s zu	107
Přítomný příčestí	108
Určité tvary slovesné	109
Osoba a číslo	109
Slovesné způsoby	110
Oznamovací způsob jednotlivých časů	110
Tvoření jednotlivých časů	111
Čas přítomný	111
Préteritum	114
Perfektum	116
Perfektum s pomocným slovesem haben nebo sein	118
Předminulý čas (Plusquamperfektum)	121
I. čas budoucí	121
II. čas budoucí	123
Přehled vztahů mezi jednotlivými časy	123
Význam slovesných časů	124
Přítomný čas	124
Préteritum	125
Perfektum	126
Předminulý čas	127
I. čas budoucí	127
II. čas budoucí	128
Trpný rod	128
Pasívum stavové	130
Rozkazovací způsob	131
Konjunktiv	132
Konjunktiv přítomného času	133
Konjunktiv préterita	133
Kondicionál přítomný	134
Konjunktiv perfekta a konjunktiv předminulý	135

Význam slovesných způsobů	136
Způsob oznamovací	136
Způsob rozkazovací	136
Konjunktiv a kondicionál	137
Konjunktiv ve větách hlavních	137
Konjunktiv ve větách vedlejších	139
Přehled slovesných tvarů	140
Slabá slovesa	140
Silná slovesa	143
Roztřídění silných sloves	144
Nepravidelná silná slovesa gehen, stehen, tun	147
Pomocná slovesa sein, haben, werden	148
Způsobová slovesa a sloveso wissen	149
Smíšená slovesa	150
Abecední přehled silných a nepravidelných sloves	151
Kolísání silného a slabého časování u téhož slovesa	157
Poznámka o vidu	164
PŘÍSLOVCE	166
Príslovce místa, času, způsobu a příčiny	166
Stupňování příslovci	169
Zájmenná příslovce	170
PŘEDLOŽKY	174
Postavení předložek	174
Splývání předložek se členem	174
Pád po předložkách	174
Úloha a významová platnost předložek	175
Předložky se 3. pádem	175
Předložky se 4. pádem	178
Předložky se 3. nebo 4. pádem	179
Předložky s 2. pádem	181
Kolísání předložek mezi 2. a 3. pádem	183
Předložky cizího původu	184
Podstatné jméno po několika různých předložkách	184
Předložkové výrazy s platností předložek	185

SPOJKY	186
CITOSLOVCE	188
SKLADBA	189
Věta jednoduchá	191
Podmět	191
Přísudek	194
Shoda podmětu s přísudkem	195
Doplněk	197
Předmět	198
Předmět ve 4. pádě	198
Předmět ve 3. pádě	200
Předmět ve 2. pádě	201
Předmět v předložkovém pádě	201
Príslovečné určení	205
Príslovečné určení místa, času, způsobu a příčiny	205
Prívlastek	207
Přístavek	210
POŘÁDEK SLOV (SLOVOSLED)	212
Typy postavení určitých tvarů slovesných	212
Větná rámcová konstrukce a její uvolňování	214
Postavení podmětu a jiných větných členů	217
Postavení příklonky sich	218
Aktuální členění a pořádek slov	218
SOUVĚTÍ SOUŘADNÉ	220
Pořádek slov po spojkách souřadících	220
SOUVĚTÍ PODŘADNÉ	222
Rozdělení vět vedlejších	222
Otázky nepřímé	223
Věty vztažné	223
Věty spojkové	224
Věty podmětné, předmětné a přívlastkové s dass	224
Věty bez spojky dass s oznamovacím způsobem	225

Vedlejší věty bez spojky dass v tzv. nepřímé řeči	226
Věty časové	228
Věty způsobové	231
Věty důvodové	235
Věty účelové	236
Věty podmínkové	237
Věty přípustkové	239
Infinitiv s zu a bez zu	243
Prostý infinitiv bez zu	243
Infinitiv s zu	244
Polovětné vazby infinitivní	245
Infinitivní vazby s zu	245
Infinitivní vazby s um zu, ohne zu, statt zu	248
Polovětné vazby participiální	250
VYJADŘOVÁNÍ MODALITY	252
Význam a užívání způsobových sloves	252
Zápor a zvláštnosti v jeho užívání	257

O SLOVNÍ ZÁSOBĚ 263

Obohacování slovní zásoby	264
TVŮŘENÍ SLOV	265
Odvozování slov	265
Přípony a polopřípony podstatných jmen	265
Přípony a polopřípony přídavných jmen	267
Přípony a polopřípony příslovcí	268
Předpony podstatných a přídavných jmen	269
Polopředpony podstatných a přídavných jmen	269
Slovesné předpony	270
Význam předpon neodlučitelných	270
Význam předpon odlučitelných	271
Skládání slov	272
Složená jména podstatná	273
Složená jména přídavná	274
Složená slovesa	275
Tvoření jiných slovních druhů skládáním	275

Přechod slov z jednoho slovního druhu do jiného	276
Substantivizace přídavných jmen a příčestí	276
Substantivizace slovesných infinitivů	276
Adjektivizace příčestí	277
Adverbializace přídavných jmen	277
Zkratky a zkratková slova	277
SLOVNÍ SPOJENÍ	278
Volná slovní spojení	278
Těsná slovní spojení	278
Frazeologická spojení	279
Párové formule	279
Idiomy	279
Okřídlená slova	280
Přísloví	280
PŘEPIS VÝSLOVNOSTI (FONETICKÁ TRANSKRIPCE)	281
ZÁKLADNÍ MLUVNICKÁ TERMINOLOGIE	283